

## PRAVO NA ZDRAVLJE U KONTEKSTU PRAVA NA ZDRAVU ŽIVOTNU SREDINU<sup>1</sup>

**REZIME:** U međunarodnim dokumentima se pravo na zdravlje po pravilu svrstava u socijalna prava, ali se ostvarivanje prava na zdravlje i zaštita zdravlja ljudi sve češće sagledavaju u povezanosti sa pravom na zdravu životnu sredinu. U kontekstu pretpristupne strategije za prijem u članstvo EU, i u oblasti zaštite zdravlja ljudi i zaštite životne sredine, proces formalnog i funkcionalnog usklađivanja sa pravnim sistemom EU zahteva da se izvrši analiza ključnih principa i ciljeva u osnovnim dokumentima EU, uz neophodna terminološka razjašnjenja, kako bi se ti principi i ciljevi uporedili sa odgovarajućim nacionalnim propisima i institutima. U Srbiji, taj proces je u toku, ali institucionalne reforme ne daju željene rezultate. Ovaj rad se bavi samo nekim segmentima procesa usklađivanja, u kojem nauka ne može rešiti problem sudara ciljeva i sredstava, koji je za Srbiju kao jednu od najsiriomašnjih država Evrope posebno bolan. Za oblast zaštite ljudskog zdravlja, kao jednog od ključnih ciljeva zaštite životne sredine, nezaobilazni princip jeste – visok nivo zaštite, kao politika i cilj EU. Prihvatanje evropskih vrednosti, principa i ciljeva, posebno u vidu formalnih međunarodnih obaveza, zahteva primenu multidisciplinarnih metoda, pa i nekih instrumenata koji doprinose boljoj zakonodavnoj politici i donošenju „pametnih propisa”. Procena uticaja na zdravlje ljudi, kao procedura i metod koji se bazira na naučnom pristupu, posebno može biti delotvorna kada su u pitanju vazduh i voda kao fizičke komponente prirodne sredine i determinante ljudskog zdravlja.

*Ključne reči: usklađivanje, zaštita zdravlja ljudi, zdrava životna sredina, procena uticaja, determinante zdravlja*

\* Pravni fakultet za privredu i pravosuđe Univerziteta Privredna akademija, Novi Sad

\*\* Pravni fakultet za privredu i pravosuđe Univerziteta Privredna akademija, Novi Sad

<sup>1</sup> Ovaj rad je rezultat istraživanja u okviru Projekta ev. br. 179072 pod nazivom „Pravno-institucionalni odgovor Republike Srbije na potrebu izgradnje održivog sistema sprečavanja i kontrole zagađivanja životne sredine u kontekstu pridruživanja Evropskoj uniji”, koji finansira Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj.